

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

Факультет економіки та екології моря

Кафедра менеджменту

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ
CROSS-CUTTING PRACTICE PROGRAM

рівень вищої освіти – другий (магістерський)

тип дисципліни – обов'язкова

мова(и) викладання – українська

Миколаїв – 2026

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ є основним навчально-методичним документом практики для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» спеціальності D3 «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування».

«01» 03 2026 р.

Розробник(и):

Доцент кафедри менеджменту,
кандидат економічних наук, доцент
Завідувач кафедри менеджменту
кандидат економічних наук, доцент
Професор кафедри менеджменту
доктор економічних наук, доцент

Сергій СЕРГІЙЧУК

Ігор СІРЕНКО

Марина ВОЛОСЮК

Проект «НАСКРІЗНОЇ ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ» погоджено з гарантом освітньої програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування»

Гарант, доцент кафедри менеджменту,
кандидат економічних наук, доцент

Сергій СЕРГІЙЧУК

Проект «НАСКРІЗНОЇ ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ» розглянуто на засіданні кафедри менеджменту

Протокол № 4 від «23» 03 2026 р.

Завідувач кафедри менеджменту
кандидат економічних наук, доцент

Ігор СІРЕНКО

Проект «НАСКРІЗНОЇ ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ» розглянуто Науково-методичною комісією факультету економіки моря

Протокол № 4 від «14» 04 2026 р.

Декан факультету економіки моря,
кандидат економічних наук, доцент

Вячеслав ІВАТА

Проект «НАСКРІЗНОЇ ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ» погоджено з навчальним відділом

Начальник навчального відділу
кандидат технічних наук, доцент

Андрій ЛАБАРТКАВА

Проект «НАСКРІЗНОЇ ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ» затверджена Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 4 від «18» 04 2026 р.

Голова НМР НУК

кандидат технічних наук, доцент

Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2026

© Сергійчук С.І., Сіренко І.В., Волосюк М.В., 2026

ЗМІСТ

ВСТУП	5
МЕТА ТА ЗАВДАННЯ	6
КОРОТКИЙ ЗМІСТ	8
ЗАХОДИ КОНТРОЛЮ	10

АНОТАЦІЯ

Наскрізна практична підготовка є невід'ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців за ОПП «Менеджмент і бізнес-адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право», спеціальності D3 «Менеджмент». Її метою є поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих у процесі навчання, розвиток професійних компетентностей і формування практичних навичок ухвалення управлінських рішень в умовах реального функціонування організацій.

Зміст наскрізної практики орієнтований на опанування сучасних методів та інструментів управління, ознайомлення з діяльністю підприємств, установ і організацій різних сфер економіки, а також на розвиток здатності здобувачів ефективно застосовувати набуті знання для вирішення прикладних завдань у сфері менеджменту. Її структура базується на принципах наступності, безперервності та відповідності вимогам освітньої програми, що забезпечує цілісність і завершеність професійної підготовки майбутніх фахівців.

Ключові слова: наскрізна практика, практичні навички, компетентності, менеджмент і бізнес-адміністрування, управління

SUMMARY

Cross-cutting practical training is an integral part of the educational and professional training program for the second (master's) level of higher education in the field of knowledge D "Business, Administration and Law", specialty D3 "Management". Its purpose is to deepen and consolidate the theoretical knowledge gained in the learning process, develop professional competencies and form practical skills in making management decisions in the real-world functioning of organizations.

The content of the cross-cutting practice is focused on mastering modern management methods and tools, familiarizing with the activities of enterprises, institutions and organizations in various sectors of the economy, as well as developing the ability of students to effectively apply the acquired knowledge to solve applied problems in the field of management. Its structure is based on the principles of continuity, continuity and compliance with the requirements of the educational program, which ensures the integrity and completeness of the professional training of future specialists.

Key words: cross-cutting practice, practical skills, competencies, management and business administration, governance.

ВСТУП

Практична підготовка здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти є невід'ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців за спеціальністю D3 «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування».

Наскрізна програма практики складена відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту», Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти у закладах вищої освіти України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.04.1993 року № 93 (зі змінами), Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 073 «Менеджмент», навчального плану та освітньо-професійної програми.

Мета і завдання наскрізної практики визначаються основними положеннями ОПП і спрямовані на формування у здобувачів здатностей розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері управління, що передбачає застосування сучасних управлінських підходів, стратегічного мислення, лідерських якостей, інноваційних методів управління організаціями в умовах динамічного бізнес-середовища.

У процесі проходження практики здобувачі набувають досвіду самостійної професійної діяльності, розвивають практичні навички, поглиблюють знання, отримані в процесі теоретичної підготовки, та готуються до виконання магістерської кваліфікаційної роботи. Ефективне проходження практики є важливим чинником професійного становлення майбутнього управлінця та лідера бізнес-структури.

Наскрізна програма практики є основним навчально-методичним документом, що визначає організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Менеджмент і бізнес-адміністрування» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право», спеціальності D3 «Менеджмент».

Здобувачі вищої освіти мають можливість проходити всі види практики на базах практики, визначених закладом вищої освіти, у провідних

підприємствах, органах державного та муніципального управління, комерційних і некомерційних організаціях, консалтингових агентствах, закладах освіти, установах та організаціях, що відповідають фаховому спрямуванню освітньої програми, а також на підставі індивідуальних угод між здобувачем і потенційною базою практики (за погодженням із кафедрою).

Наскрізна програма є основою для складання робочих програм усіх видів практики з урахуванням специфіки етапу практики, особливостей баз її проведення та конкретних умов організації практичної підготовки.

Наскрізна програма практики розроблена відповідно до вимог освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» та навчального плану підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D3 «Менеджмент».

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Мета практики – формування, удосконалення та поглиблення фахових компетентностей здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, набуття ними досвіду самостійної професійної управлінської діяльності в умовах реального бізнес-середовища, а також підготовка до виконання магістерської кваліфікаційної роботи.

Практика сприяє інтеграції теоретичних знань і практичних навичок з менеджменту, стратегічного планування, управління персоналом, фінансів, інновацій, комунікацій та інших функціональних аспектів управлінської діяльності.

Основні завдання практики:

- ознайомлення з організаційною структурою, сферою діяльності та системою управління підприємства, організації або установи;
- застосування на практиці сучасних методів та інструментів стратегічного, операційного та антикризового управління;
- формування навичок прийняття управлінських рішень на основі аналітичних даних;

- розвиток умінь здійснювати бізнес-аналіз, оцінювати ефективність управлінських рішень, формувати управлінську звітність;
- вивчення системи кадрової роботи та особливостей управління персоналом;
- ознайомлення з системою внутрішнього контролю, аудитом, процесами планування та бюджетування;
- розвиток комунікативних, організаційних, презентаційних навичок, а також навичок управління командою;
- підготовка та збір матеріалу для виконання магістерської кваліфікаційної роботи (у разі проходження переддипломної практики);
- формування професійної етики, відповідальності та здатності до самостійного прийняття рішень в умовах невизначеності.

В результаті проходження практики у студентів формуються такі *компетенції* відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування»:

ЗК 1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 2. Здатність до спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

СК 1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

СК 3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту.

Наскрізна практична підготовка передбачає формування та розвиток таких *результатів*:

РН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.

РН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

РН 7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.

РН 11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.

КОРОТКИЙ ЗМІСТ

Відповідно до навчального плану підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Менеджмент і бізнес-адміністрування» галузі знань Д «Бізнес, адміністрування та право», спеціальності ДЗ «Менеджмент», передбачено проходження таких видів практик:

– *Професійна практика (Professional practice).*

Опис і перелік компонентів професійної практики (Professional practice)

Обсяг практики в кредитах та годинах	Назва і тривалість практики	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
10 кредитів ECTS	Професійна практика (Professional practice)	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
		2-й	2-й
300 годин	6 тижнів практики протягом вересня-жовтня другого навчального року	Семестр	
		3-й	3-й
		Самостійна робота	
		300 год.	300 год.
		Вид контролю: залік	

Професійна практика (Professional practice) проводиться у три етапи:

1. Організаційно-підготовчий етап практики. На цьому етапі здобувачі вищої освіти:

1.1. Беруть участь у настановчій конференції та організаційних зборах в університеті і на базі практики.

1.2. Ознайомлюються з організаційною структурою підприємства, установи або організації, з видами його діяльності та корпоративною культурою.

1.3. Вивчають основні документи підприємства, пов'язані з управлінням, плануванням, кадровим забезпеченням, фінансами та внутрішнім документообігом.

1.4. Формують індивідуальний план проходження практики з урахуванням специфіки бази практики та професійних інтересів здобувача, за погодженням з керівниками практики.

2. Практичне виконання завдань на базі підприємства. Упродовж основного етапу здобувачі вищої освіти:

2.1. Залучаються до виконання завдань, пов'язаних з управлінською, економічною, аналітичною, організаційною або консалтинговою діяльністю підприємства.

2.2. Аналізують документи, управлінські рішення, фінансову та планову інформацію відповідно до індивідуального плану.

2.3. Виконують функціональні обов'язки за погодженням з керівництвом підприємства в межах практичної підготовки (аналіз ринкової ситуації, планування, участь у нарадах, підготовка управлінських звітів тощо).

2.4. Здійснюють збір, обробку й аналіз емпіричних матеріалів, необхідних для написання звіту з практики та/або магістерської кваліфікаційної роботи.

3. Оформлення та захист результатів практики. На завершальному етапі здобувачі:

3.1. Оформлюють звіт про проходження практики відповідно до встановлених вимог.

3.2. Підготовлюють аналітичні та узагальнюючі матеріали: опис виробничих процесів, організаційних рішень, управлінських проблем і способів їх вирішення.

3.3. Готують презентаційні матеріали (за потреби), глосарій управлінських термінів або аналітичний огляд за темою дослідження.

3.4. Складають звітну документацію та подають її на перевірку керівникам практики від бази та університету.

3.5. Беруть участь у підсумкових заходах практики (захисті звіту, науково-практичному семінарі, конференції тощо).

ЗАХОДИ КОНТРОЛЮ

Контроль та оцінювання результатів проходження практики здійснюється за двома напрямками:

1. Поточний контроль, який охоплює щоденну діяльність здобувача освіти під час проходження практики.

2. Підсумкова атестація, яка оцінює загальні результати практики з урахуванням досягнення поставлених цілей і завдань професійної підготовки.

Поточний контроль за проходженням «Професійної практики (Professional practice)» здійснюється керівниками практики від університету та від бази практики шляхом перевірки виконання індивідуального плану, участі здобувача в практичній діяльності установи, ведення щоденника практики, підготовки звітної документації, а також участі в підсумкових заходах (захист звіту, презентація результатів, науково-практичний семінар тощо).

Підсумкова атестація за проходженням «Професійної практики (Professional practice)» виставляється з урахуванням відгуку керівника від бази практики, рівня сформованих професійних компетентностей, якості аналітичних матеріалів і дотримання вимог до звітності.

**Критерії оцінювання результатів «Професійної практики
(Professional practice)» здобувачів вищої освіти**

Вид діяльності	Максимальна кількість балів
1. Виконання програми практики: 1. Програма практики виконана в повному обсязі. 2. Усі передбачені завдання виконано якісно та в установлені строки. 3. Високий рівень аналітичності й самостійності у виконанні завдань. 4. Активна участь у діяльності бази практики. 5. Виявлення ініціативності та творчого підходу до роботи. 6. Своєчасне подання результатів роботи.	70
2. Підсумкове оцінювання результатів практики: 1. Виконано всі завдання, що передують заліку. 2. Подано повний звіт про проходження практики згідно з графіком. 3. Висока якість змісту та оформлення звітної документації. 4. Проявлено здатність до аналітичного мислення та узагальнення результатів практики.	30
РАЗОМ	100

Підсумкова атестація здобувача за результатами проходження «Професійної практики (Professional practice)» здійснюється відповідно до загальноприйнятих вимог. Загальна оцінка за практику формується на основі середнього арифметичного трьох складових:

- виконання програми практики та якість поданої звітної документації;
- оцінка-відгук керівника від бази практики;
- представлення результатів практичної та аналітичної роботи під час захисту практики.

У разі невиконання індивідуального плану, відсутності студента на базі практики без поважних причин, несвоєчасного подання звітних матеріалів або низької якості виконаних завдань, загальна оцінка з практики може бути знижена.